

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

สกรรรมกริยาออกอาการและการเปลี่ยนแปลง
ในภาษาถิ่นเชียงใหม่ : การศึกษาความคล้าย
คลึงกันของความหมาย

ชื่อผู้เขียน

นางสาวอุบลรัตน์ พันธุรินทร์

ชื่อปศาศตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาและวรรณกรรมล้านนา

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์เอมอร จิตตะโสภณ	ประธานกรรมการ
อาจารย์อยู่เคียง แซ่โค้ว	กรรมการ
อาจารย์พรพิลาศ เรืองโชติวิทย์	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภิเรกษย์ มหัทธนะสิน	กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมกลุ่มสกรรรมกริยาออกอาการและการเปลี่ยนแปลง ที่มีความหมายคล้ายคลึงกันในภาษาถิ่นเชียงใหม่ และศึกษาวิเคราะห์ความหมายที่คล้ายคลึงกันของกลุ่มกริยาเหล่านั้น โดยใช้วิธีการวิเคราะห์อรรถลักษณะตามแนวคิดของ บูจिन เอ ในคา

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า กลุ่มสกรรรมกริยาออกอาการและการเปลี่ยนแปลงที่มีความคล้ายคลึงกันมีจำนวน 90 กลุ่ม ซึ่งเมื่อแบ่งตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของผู้ถูกแล้ว แบ่งได้เป็นกลุ่มย่อย 5 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มที่ผู้ถูกย้ายที่ 2. กลุ่มที่ผู้ถูกเปลี่ยนสภาพ 3. กลุ่มที่ผู้ถูกเกิดใหม่ 4. กลุ่มที่ผู้ถูกเปลี่ยนสภาพและย้ายที่ 5. กลุ่มที่ผู้ถูกเกิดใหม่และสูญ

สำหรับอรรถลักษณะที่แสดงความ คล้ายคลึงนั้นประกอบด้วยอรรถลักษณะ
ที่ทุกคำในกลุ่มมีเหมือนกัน และอรรถลักษณะที่คำในกลุ่มมีแตกต่างกัน อรรถลักษณะ
ที่เหมือนกันนั้น จะต้องมีอรรถลักษณะแสดงแนวการ เปลี่ยนแปลงของผู้ถูกเสมอ
และอาจมีอรรถลักษณะแสดงวิธีการกระทำ สภาพที่ผู้ถูกไปปรากฏบนบริเวณ
การก และหมวดคำนามที่เป็นการกต่าง ๆ

ส่วนอรรถลักษณะที่คำในกลุ่มมีต่างกันนั้นพบว่ามี 3 แบบ คือ กว้างกว่ากัน
เหลื่อมกัน และต่างกันโดยสมบูรณ์ ซึ่งอาจได้แก่อรรถลักษณะเรื่องราวละเอียดของ
แนวการ เปลี่ยนแปลงของผู้ถูก วิธีการกระทำ สภาพที่ผู้ถูกไปปรากฏบนบริเวณ
การกหมวดคำนามที่เป็นการก วัตถุประสงค์ ระยะทาง และ ทิศทาง

Thesis Title Action-Process Transitive Verbs
in Chiang Mai Dialect: A Study
of Semantic Similarity

Author Miss Ubonrat Pantumin
M.A. Lanna language and literature

Examining Committee

Assoc. Prof. Em-On Chittasobhon	Chairman
Lecturer Youkhiang Saekho	Member
Lecturer Pornpilas Ruanghotwit	Member
Assist. Prof. Direkchai Mahatdhanasin	Member

Abstract

The purpose of this thesis is to classify action-process transitive verbs in Chiang Mai dialect into groups according to similarity of meanings, and to analyze semantic similarities of these groups by using Eugene A. Nida's (1975) "Componential Analysis" methodology.

The research can be summarized as follows : the action - process transitive verbs classified according to their semantic similarities into 90 sub-groups, are classified according to the process characteristics of their objective case relations into 5 types : (i) the objective-moving verbs, (ii) state-changing objective, (iii) objective-creating verbs, (iv) state-changing

objective and objective-moving verbs, (v) objective-creating and objective losing verbs.

Meanings of the verbs share some semantic similarities with other verbs in the group, but differ in other semantic features. The shared features must be features that indicate the process characteristics of their objective case relations and can also be features of the manner of action, of the state of objective occurring at some place, of cases, classes of nouns with various cases.

For different features, it is found that there are 3 types namely : inclusion, overlap and absolutely incompatibility. It could be detail features of the manner of action, state of objective occurring at some place, cases, classes of the nouns with various cases, purpose, distance, and direction.